

Ishaja vseh dan

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Sesamezne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Poročilo o naročbah sprejema uprava lista „Edinost“, u. Giorgio Galatti št. 18. — Uredne ure od 2 pop. do 8 zvečer. — Glasila 16 stotink na vrsto petit; poslanice, osmrtice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kro.
Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne odziva.
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilno
pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Giorgio Galatti 18. (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik
konsorcijski lista „Edinost“. — Tiskarna konsorcijski
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-branilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)

Ljuti boji v Mandžuriji.

Poročilo o boju od dne 26. t. m.

MUKDEN 29. (Poročilo specialnega dopisnika ruske brzobjavne agencije.) Šeststo vojakov, ranjenih dne 26. t. m. je bilo poslano proti severu. Omenjenega dne so Japonci napadli centrum in levo krilo v nadi, da nas zalotijo nepripravljene. Sovražna kolona je prodirala, ne da bi streljala, ter je naskočila naše čete z bajonetmi. — Izlasti z velikim uspehom je operiral 139. Sarajski polk, ki je z eno baterijo obmejne straže skrivaj obkolil najskečajno desno krilo sovražniško, ter ga napadel za hrbtom, ko je sam nameraval obiti levo krilo naših čet ter ga naskočiti. Če je japonske kolone so bile vsi-čene. Vsi očitvidci poročajo o fanatčni hrabrosti japonskih vojakov. Videti je bilo, kako so si mnogi ranjeni vojaki sami vzeli življenje, da ne bi prišli v rusko vjstaištvo.

Poročilo generala Saharova.

PETROGRAD 29. (Uradno.) General-lajtnant Saharov je brzobjavil dne 27. t. m. generalnemu štabu: Dne 26. t. m. se se umaknile naše predstraže in spreduje čete južne fronte počasi na vtrjena pozicije pri Anšandšan. Sovražna topništvo je od več strani obstreljavalo naše pozicije. V najhujšem boju je bilo levo krilo naše južne fronte. Tega dne smo izgubili 2000 mož. O mraku so se naše predstraže umaknile na glavno pozicije.

Na južni fronti so odbile naše čete vse japonske napade, pri tem so naši izgubili približno 400 mož.

Na vzhodni fronti so imeli naši oddelki dne 26. t. m. ljuti boj z znatnimi vojnimi krdeli Japoncev. Sovražnik, ki je bil številno v premoči, nas je napadel po noči. Bojeval se je mož z možem, kar se da posneti iz dejstva, da so bili častniki ranjeni z rabihami, bajonetmi in samokresi. Po ljutem boju so se umaknile naše čete v svoje glavne pozicije.

Na desnem krilu je polk Tambov branil pri Ču neko sprednjo pozicijo od 1 ure zjutraj do 4. ure popoldne. Polk je ponovno odbil napade sovražnika ter je sam štirikrat napadel japonske čete. Poveljnik polka polkovnik Klembovski je bil v boju ranjen. Konečno se je moral polk umakniti pred japonsko premočjo, kar se je izvršilo v lepem redu. Zgube Japoncev, ki so napadali z vso silo, so morale biti zelo velike.

Naše zgube na vzhodni fronti še niso znane, vendar ne presegajo števila 1500 mož.

Vzile dolgega in ljutega boja so ostali vojaki dobre volje ter so izvršili vsa gibanja z največjo natančnostjo.

Dne 27. t. m. je sovražnik miroval. Naše čete so se polagoma umaknile na svoje pozicije.

eje. Ob 2. uri popoldne so javili, da je sovražnik napadel naše čete pri Tuempinu.

Napad Japoncev na Anšandšan odbit.

TOKIO 29. (Reuterjev biro.) Japonci so v minoli noči naskočili Anšandšan, toda bili so po ljutem boju odbiti ter so izgubili 500 mož.

Japonsko topništvo.

BEROLIN 29. »Lokal-Anzeiger« so poročili iz Liaojanga, da se japonsko topništvo poslužuje šrapnelov, ki pa zadevajo jako slabo. 600 strelcev je zadelo le 9 Rusov. Z težkimi granatami pa dosega na 6 vrst daljave dobre vspehe.

Japonci pred Port Arturjem.

BEROLIN 29. Glasom poročil iz Tokija napreduje oblegovalna armada pred Port Arturjem. Japonska pehota se je že utrdila na severozpadu Port Arturja. Topništvo obstreljava že notranje utrdbе.

Baltiška eskadra.

KOLONJA 29. »Köln. Zeitung« je prejela iz Petrograda poročilo: Baltiška eskadra je dne 25. t. m. — kakor se govori — odplula za 10 dni pod poveljništvom kontra-admirala Roždestvenskega na visoko morje.

Možstvo razoroženih ruskih ladij.

SANGAJ 29. (Reuterjev biro.) Japonci zahtevajo, da Kitajska zadrži tukaj možstvo oboroženih ruskih ladij, kakor je to storila Nemčija v Taingjavu. Japonska zahteva to radi tega, češ, da se možstvo »Varjaga« in »Korejca« uporablja v službi pri baltiški eskadri, vzlic obljubi, da se to možstvo ne bo vdeležilo več vojne.

Boji med Anšandšanom in Landiansanom.

PETROGRAD 29. (Uradno.) Glasom razglasa generalnega štaba so Japonci večerj nadaljevali čez noč na vseh črti med Anšandšanom in Landiansanom. Med umikanjem sta v bojih zadnjih straž padla na naši strani generalmajor Rutkovski in podpolkovnik pl. Raaben. Število za boj nesposobnih še ni natančno določeno. Približno 400 ranjencev je bilo obvezanih. Zgube Japoncev so znatne. Na drugih črtah je vse mirno.

Port Artur se zamore držati še 4 mesece. Ruska armada v Mandžuriji se množi.

LONDON 29. Reuterjev biro poroča iz Liaojanga: Mnogi potniki dospeli iz Port Arturja izjavljajo, da se je zelo podcenjevalo odporno silo portarturske trdnjave ter da se zamore držati Port Artur še 2 meseca, dr. lahko celo do konca tega leta. Rusi imajo od Anšandšana do Mukdena izvrstno utrjene položaje. Dan na dan prihajajo nove čete in topništvo; radi tega je sedaj ruska armada zelo močna. Vojaki so valed prihoda novih svežih čet navdušeni ter so se že vednega umikanja naveličali. Pota in železnice med

Mukdenom in Liaojangom so polne čet. Severno od Mukdena so dne 23. t. m. Čunguzi napadli Ruse, a Čunguzom so baje pomagale kitajske redne čete.

Boji okolo Liaojanga.

LIAOJANG 29. (Reuterjev biro.) Ruska armada stoji pred Liaojangom. Tja je prišlo v lepem redu njihovo topništvo. Zadnji boji so trajali štiri dni. Japonska vojska je prodirala z vso odločnostjo, ne da bi se bala žrtve. Tako je dne 28. t. m. izgubil en bataljon pri napadu na Slaolingtse vse častnike. Pratež 4. armadnega zbora se je umaknila prek ravnine pod zaščito čet. Rusko topništvo je cel čas streljalo z vsemi topi. Vez prizor je napravil mogočen utis. Zveza niso pretrgane.

Brzobjavne vesti.

Štrajk v Marsilji.

PARIZ 29. Kakor poročajo »Matin« iz Marsilje, namerava pomorski minister Pelletan naložiti parobrodarim društvom 1500 frankov globe na dan in to, dokler ne prevzamejo zopet poštne službe.

Nadomestna volitev.

BORGIO (južno Tirolsko) 29. Na nadomestni deželnozborski volitvi v kmetskih občinah Borgo Levico in Serigno je bil z 38 od 48 oddanih glasov izvoljen deželni poslanec Josip pl. D' Anna iz Telve.

ROVERETO 29. Na deželnozborski nadomestni volitvi za kmetske občine Rovereto-Riva je bil izvoljen deželni poslanec dr. Alojzij Guella, občinski zdravnik v občini Bezzecca.

Minister Koerber v Galiciji.

TARNOBRZEG 29. Ministerski predsednik dr. pl. Koerber je dospel danes zjutraj semkaj v soredstvu namestnika grofa Potockija. Odtod se je odpeljal minister v Nadbrzezie, kjer si je ogledal regulacijo del v luki. Nato se je povrnil semkaj ter si ogledal najprvo poslopje okrajnega glavarstva ter sprejel razne deputacije.

Naredba vojnega ministra glede uporabe madjarskega jezika.

DUNAJ 29. »Vojaški naredbeni list« je priobčil okrožnico od 27. avgusta 1904 glede pismenega službenega obveščanja poveljstev, oblastnij, čet itd. e. in kr. armade s civilnimi oblastnjami na Ogrskem. Naredba določa: 1. Vsa poveljništva, oblastnije, čete in zavodi e. in kr. vojske (e. in kr. vojne mornarice), kjer koli se iste nahajajo, morajo sprejemati na nje naslovljene uradne dopise ter vloge posameznih oseb (izvemši vloge neaktivnih častnikov, pripadajočih armadi oziroma vojni mornarici). Ni dovoljeno zavrniti episo radi tega, ako niso isti sestavljeni na nemškem jeziku. 2. Čete, ki so dopolnjujejo izključno iz Ogrske, naj si bodo nastajene kjer koli, kakor tudi tamkaj nahajajo

— je rekla ona glasno. — Četa upornikov vzdignila se je proti nam, pak, hoté ga osvoboditi in naš prestol podreti, provzročila mu je smrt. Potrdila sem neke naredbe, ki so bile še za prejšnje vlade v pogledu tega careviča dane častnikom, katerim je bil poverjen v čuvanje. Kakor absolutna vladarica bi lahko odredila komisijo, da pred mojimi očmi preišče ves ta poskus umorstva, no, v tem slučaju se odrekam tej najvišji moči in dajam popolno oblast senatu, da uravna preiskavo proti vsem osebam, ki so upletene v ta zločin ter da precej izreče konečno pravično obsodbo nad njimi.

Čeravno je senat takšen nalog vprejel z največjim iznenadenjem, vendar se je govorilo na mnogih krajih, da je vseh dvajset členov senata preveč udano dvoru ter da v tem pogledu gotovo napravijo ono, kar jim došepne carica.

Dokler se jo to godilo, bil je Mirovič z ostalimi zarotniki že doveden v Petrograd. On je kazal največjo hladnokrvnost in takoj o prvem zaslišavanju je izpovedal, da mu je

joča se poveljstva dopolnilnih okrajev dopisujejo z madjarskimi oblastnjami in z osebami naznačenimi pod št. 1) izključno v madjarskem jeziku.

Vsa druga poveljstva, oblastnije, čete in zavodi razmeščeni v deželah ogrske krone ne vstevši Hrvatske in Slavonije dopisujejo od svoje strani z vsemi madjarskimi civilnimi oblastnjami in posameznimi osebami, naznačenimi pod št. 1 tudi v madjarskem jeziku. Za vsak uradni izdatek v madjarskem jeziku, izvzemši neznatne stvari, je napraviti koncept tudi v nemškem jeziku. Vsi spisi, ki niso sestavljeni v madjarskem jeziku, imajo se rešiti v službenem jeziku armade t. j. nemškem.

Odkrita zlata polja.

TOKIO 29. (Reuterjev biro.) Nedavno temu so odkrili pri Ivati zlata polja, katera so vladni inženirji že preiskali. Na njihovo izvestje je izdala vlada razglas, da pridrži ta polja popolnoma zase. Izžen rji cenijo, da bodo dala ta polja za 100 milijonov fantov Sterlingov zlata. Pričeli so še kopati zlato rudo, ki bo baje donesla na leto 30 milijonov jenov.

Vojna ladija »Elizabet«.

DUNAJ 29. Glasom brzobjavne vesti je dospela vojna ladija »Elizabet« v Vosun.

Potovanje dra. Koerberja v Galicijo.

Gospod ministerski predsednik se nahaja sedaj v Galiciji, v staroslavnem Krakovu, kjer veprejemata načelnike oblasti, obiskuje odlične osebe, si ogleduje znamenitosti mesta in drži — lepe govore, kakor je bil n. pr. oni, ki ga je imel predvčeršnjim v justični palači do zbranih sodnih uradnikov.

Gospod Koerber se nahaja med Poljaki. Njemu udani in služuči listi so zatrjali sicer od prvega hipa, ko je doznal svet o nameri Koerberjevi za potovanje v Galicijo, pa do danes, da s tem potovanjem niso združeni nikaki posebni politični nameni. Gospod Koerber da pojde v Galicijo le kakor voditelj treh resortov: kakor ministerski predsednik, kakor minister za notranje stvari in kakor voditelj ministerstva za pravosodje.

Nu, malo jih je menda v državi, ki bi verovali zadržilu v oficijoznih listih, češ, da gospod Koerber nima nobenih političnih namenov se svojim potovanjem v Galicijo, ali bolje rečeno: med Poljake.

Tega mnenja ni težko podkrepiti. Pokrovitelji in slavitelji dra. Koerberja slave na njem ravno to dejstvo, da si nikdar ne privoščja dopusta in da se le skrajno nerad odstranja z mesta svoje brezprimerno pridne delavnosti — z Dunaja. Ali je ljudij, ki si po svoje tolmačijo to nenavadno ljubezen ministerskega predsednika do dela in to njegovo nasprotstvo do dopusta. Mnogi menijo namreč, da se dr. Koerber najbolj tega boji,

bil namen zrušiti carico in osvoboditi pravega carja. Tako je odgovarjal tudi na vsa ostala vprašanja, ne da bi se zapletel niti v jedno protislovje. Neron je mogel biti popolnoma zadovoljen s svojo žrtvijo.

Dne 20. septembra 1765. je izreklo sodišče obsodbo. Mirovič je bil proglašen upornikom in veleizdajalcem ter obsojen, da mu odrežejo glavo s sekuro. On je vprejel obsodbo mirno, hladnokrvno; zatem je po besil glavo, a na bledem obrazu zaigral mu je čuden nasmeh. Sokrivi njegovi, 58 njih so bili obsojeni veči del na šibe ali ječo.

Obsodbo je nesel carici v potrjenje senator Neplajev. Katarina II. je sedela v pisarni pri kamini ter čitala kneginji Daškovi neko zanimivo pismo iz Ferneja. Neplajev je oddal obsodbo; Katarina jo je hladno vrgla na polico ter mu dala znamenje, naj odide.

To je obsodba — je začela Daškova nemirno.

Da; Miroviča so obsojili na smrt s sekuro — je odvrnila carica nemarno.

PODLISTEK.

9

Ženski Neron.

Spisal Sacher-Masoch. — Prevel J. S.

Oba častnika sta ga napač hkratu. On je hotel iztrgati Vlasijevu meč iz roka, a v istem hipu ga je Čekin prebodel skozi trebuh. Carevič je omahnil ter se zrušil z groznim jekom. Sedaj sta ga oba začela zbadati z meči, dokler ni obležal ves krvav od osmih ran.

Vlasijev je odprl vrata rekši: — Evo vam vašega carja!

Mirovič je stal s svojimi vojaki vpo- gnjene glave mirno pred umirajočim. Za nekoliko minut je poslednji izdihnil. Gledanje se je obrnil Mirovič do vojakov. — Bežite! — jim je rekel, — car je mrtev; mi smo krivi temu. Bežite! Jas se predam kakor suženj. — S temi besedami je oddal stotnik svoj meč. Tudi ostali vojaki so pometali orožje ter prosili za milost.

Še iste noči je javil zapovednik carice, kaj se je dogodilo. Prejemši to vest, jej je začelo srce močnejše liti od radosti; no, precej potem si je začela grizti ustnice. Mislila je na Miroviča.

Čez jedno uro je odpotovala v Petrograd.

VIII.

Glas o smrti carevičevi je vznemiril vso prestolnico; vsi so krivili dvor, a tudi samo carico, radi umorstva. Ljudstvo in vojaštvo se je majalo sumljivo. Kneginja Daškova je izdala takoj v imenu carice zapoved generalnemu poročniku Weimarau, da po vojašni razredi polkovnije ter da jim razdeli ostre svinčenke.

Sredi teh nemirov je prišla carica, mirna, prepričana o svoji moči. Ogledavala je ljudstvo okoli svoje kočije s prezirnim očesom, udarjajoča s pretki po vratih kočije.

Še istega dne se je pojavila ona pred senatom.

— Stršno, krvavo delo se je dogodilo

da bi kdo, ako bi on odišel na dopust, porabil priliko in bi skušal obvestiti kono o političnem položaju načinom, ki ne bi povsem soglašal s Koerberjevimi informacijami. V tej bojazni da je glavni vzrok, zakaj se dr. Koerber nerad makne z Dunaja: on hoče imeti dogodke in ljudi pod očesom. Po tem takem ni preveč verjetno, da bi se bila dr. Koerberju ravno sedaj vsela tolika želja, da si ogleda politično in sodno upravo — ravno v Galiciji. Ta nje gova pot na posestvo gosp. Javorskega v Skarcevi?!

V kolikor smo informirani mi, ni gospod Javorski načelnik nobene ne politične ne sodne oblasti, ampak je načelnik politične in parlamentarne reprezentance Poljakov!

Koerberjevi oficijozni naj le zatrjajo, kar hočejo, mi jim vendar ne verujemo, da je gospod Koerber šel med Poljake brez političnih namenov! Samo vprašanje je, kake so ti politični nameni? Je li hoče Koerber pridobiti Poljake za svojo staro nemško politiko, ali pa za novi kurz? Ali bi hotel dr. Koerber mobilizirati Poljake proti Čehom in Jugoslovancem, ali pa jih hoče porabiti kakor kristalizacijsko točko za novo parlamentarno konstelacijo, ki naj bi omogočila Čehom, da dopustijo funkcioniranje parlamenta? Vsakako pa je — o tem smo uverjeni — misel na jesensko zasedanje državnega zbora vodila Koerberja na pot v Galicijo. Jesen pa je blizu in ta nam prinese odgovora na gornja vprašanja. Ali bilo tako ali tako: na vsaki način se bliža češkim in jugoslovanskim poslancem kritičen trenotek, ko jim bo treba storiti usodnih sklepov. Mi jim želimo bistrega vida in potrebnega zdravega političnega kritičarja nasproti neprijatelju Koerberju; a še bolj bo morda trebalo bistrega očesa nasproti — »prijatelju« Koerberju.

Rusko-japonska vojna.

TRST, dne 29. avgusta 1904.

Umestno je, da se sedaj zopet spominjamo besed, ki jih je govoril vrhni poveljnik ruske vojske, general Kuropatkin pred svojim odhodom iz Petrograda. On je tedaj že opozoril rusko javnost, da bo vojna dolgotrajna. Zato je prosil potrpežljivosti, potrpežljivosti in zopet potrpežljivosti. Povedal je tudi, da dobro ve, s kakim sovražnikom bo imel posla, da bo borba huda in boji težki. In še več: Kuropatkin je predvidjal tudi, da bo rusko orožje v prvi fazi te vojne — toli čudna in ozirom na vse okolnosti morda jedine v vsaj zgodovini — beležilo mnogokateri neuspehi. A s tem v zvezi je podal najvažnejšo svojo izjavo, da ne bo dajal vplivati na se od javnega mnenja, da ga tudi sodbje in obsodbe javnosti ne bodo motila v njegovih sklepih in da si od javnega mnenja, navstavega neustojljivega vladarstva in lipnih neuspehov, ne bo dajal sugerirati nikakih sprememb v določenem programu svoje taktike in strategije. Svojem sklepu in svoji trdni volji, da bo hodil svojo pot dalje brez ozirov na ugodnost ali ne ugodnost javne sodbje, je dal Kuropatkin izraziti rekši nekako: S prvega me bodo slavili, potem bodo dvomili in moji sposobnosti, a kasneje me bodo smatrali morda celo za izdajajo. Nu, jaz se naadam, da končno srečno rešim veliko in težavno nalogo, ki mi je poverjena!

Jasno je, kaj je hotel Kuropatkin označiti s temi besedami. Hotel je povedati, da

— Ali jo potrdiš? — je vprašala hitro kneginja.

— Najprej poslušaj pismo do konca — je nadaljevala Katarina veselo, in Daškova je odnehala. Ko je carica zvršila s čitanjem, segla je po obodbi ter jo razprostrla na krilu.

— Daj mi pero, Katinka.

— Kaj podpisješ njegovo obsodbo? je zavpila Daškova.

— Da. Daj mi pero.

Kneginja je votala polagoma.

— Hitreje! — Carica je prijala pero, ki jej je podala Daškova in z odločnimi potezami je podpisala svoje ime na obodbi svojega ljubimca.

— No, ti ne dopustiš, da se izvrši obsodba! — je omenila Daškova.

— Zakaj ne, moja mala?

— Panin je bil pri meni — je nadaljevala kneginja, — Mirovič se zanesljivo nadeja pomilostitvenja.

(Pride š.)

vse njegovo delovanje in stremiljenje v prvi fazi vojne bo preprativno, pripravljavne naravi, ali z drugimi besedami: da on ne bo stremil v tej fazi za kakimi vnanjimi efekti, takomenovanimi zmagami, ampak da se bode pripravil za končni veliki cilj.

Sedaj se bliža svojemuz zaključku sedmi mesec te vojne, prva faza se očividno bliža svojemuz zaključku. In čim bolj dozorevajo dogodki, tem jasnej postaja, kako dobro je predvidjal Kuropatkin in kako nepremično zvest je ostajal sebi in svoji besedi. Koliko ostre in zlohotne kritike od prijateljske in sovražne strani — se ni že napisalo na njegov račun, a on se ni menil za to, ampak je ostal — oni isti Kuropatkin, se svojim na veliko koncipiranim načrtom. Da navedemo le en vzgled. Koliko škodoželjne in zlohotne kritike od sovražne, a nevolje tudi od prijateljske strani je bilo rad takozvanega poraza pri Vafankovu. Nu, kaj in kako bi pa bilo v resnici, da ni Kuropatkin nabližil Stackelbergu te diverzije, ki je velik del sovražni-kove sile odvela od glavnega cilja? Po tej diverziji, ki se je taktično zdela kakor hud neuspeh, je Kuropatkin dosegel strate-gično velik uspeh. Da ni bilo diverzije pri Vafankovu bi bili Japonci pred Port Ar-turjem morda že pred dvema meseci tam, kjer so ša le sedaj! No, tega pa menda ne treba razlagati, kaj je pomenjal Port Artur za vsoto vojne, kolike vrednosti je to za Ruso, da Port Artur drži priklenjeno na se veliko japonsko silo, da je odtegnena operacijam v Mandžuriji!! Ali z drugimi besedami: kolike vrednosti za Kuropatkinu sta dva me-seca časa v tej čudni vojni, s katero je bila Rusija presenečena in za katero torej ni bila pripravljena!! In ta dva meseca časa je Kuropatkin pridobil z ono diverzijo pri Vafankovu, ki naj bi pomenjala ruski poraz, ki je sicer res stala žrtve — ali tudi na japonski strani — o kateri pa je še le sedaj jasno, kako imenitna šahovna poteza je bilo to od strani Kuropatkinove strate-gične dalekoglednosti! Nu, le slepci, ali ljudje, ki vse kritikujejo tja v en dan, more-jo očitati Kuropatkinu počasnost, neodloč-nost. V vsem njegovem postopanju je marveč trdnost, odločnost v izvajanju svojega pro-grama, trdnost v volji, da bo delal le to, ker se mu vidi potrebno za dosego končnega cilja, in da se ne bo dajal zavajati od ne-ustopne javnosti, ki vidi in ceni navadno le hipne efekte, a pozablja na glavni cilj.

To je ravno največja zasluga Kuropat-kinove, da se ni dal od nikogar zavesti v prenačljene korake. A ravno v tej trdnosti v volji, ki diči vojskovodjo Kuropatkinu, vidimo mi jamstvo, da v danem primernem trenutku začne energično in živahno delovanje. In tedaj ga bo ruski narod, in ga bo Slovanstvu slavilo in mu izrekalo hvalo na tem, da je postopal tako in ne drugače.

Najdrastičnejše je pripoznan vpeh Kuro-patkinove strategije v mnenju, ki je padeja o položaju vojaški kritik parizkega »Tempsa«, ki pravi, da je ravnokar začeta japonska ofenziva v Mandžuriji — čim disperacije. Rečeni kritik pravi, da so se Japonci popol-noma motili v svojih načrtih glede Port Arturja. A sedanja njihova ofenziva v Mandžuriji da se začneja pod najneugodnejimi avspicijami. V tej ofenzivi da vidi bistro oko že — začetek konca za Japonce.

Glede položaja pred Port Arturjem imamo danes pred seboj domnevjanja, ki so si v naprotju med seboj. Ena se glase, da so trdnjavi dnevi šteti druge pa, da se bo držala še tedne in morda do konca tega leta. Zna-čilna je fraza v nekem telegramu iz Tokija, češ, da je tam ljudstvo »nekoliko vznemir-jeno« radi tega, ker Port Artur ni še padel. Morda pa se je primaknila bližje resnici neka druga vest, češ, da iz Londone, ki pravi, da je ljudstvo »razburjeno« in da se je »bati demencracij. Ni čudo. Obljubovali so temu ljudstvu neprestano do sedaj ne do-življene čudeže. Je li čudo potem, da je to ljudstvo razočarano, ker ne vidi niti človeških dejanj?!

Kdo je zmagovalce?

O tem predmetu piše v »B. R. V. Jed-mosth« generalmajor Platon H. y. man, pro-fesor na Nikolajevski akademiji generaln-ga štaba v Petrogradu. Pisatelj ceni dosežanje japonske izgube pred Port Arturjem na 25.000 mož. Do tega števila prihaja na temelju pov-prečnega števila, ki ga podajajo Japonci sami o svojih izgubah, s 5000 mož, in števila, ki ga podatejo Kitajci o japonskih zgubah, nam-reč 45.000 mož.

Da so Japonci od severne fronte po-

slali oblegovalni armadi pred Port Artur 11 do 12 polkov — to se zdi pisatelju resnično in la čudi se, da v zapadni Evropi in tudi v Rusiji niso še spoznali, kako nerodno vodijo Japonci vojne akcije ter da so dosežanji nji-hovi namišljeni vsepihi le — porazi.

Prav dobro pravi na to general: Niso-li bili boji, ki so pred Port Arturjem pričeli dne 13., 14. in 15. julija ter so završili dne 1. in 2. avgusta, pravi porazi? In vendar prevladuje v mnogih krogih mnenje, ki ni-kakor ne odgovarja dejstvu, da so Japonci v znatni premoči, da vodijo zelo spretnooble-govanje itd.

Žal da se izraža tako mnenje tudi v raznih ruskih listih.

Tako so prišli zopet na dan s staro frazo: »Francija je bila leta 1870 poražena od nem-škega učitelja«. Tako se sedaj govori, da nas poraža 110.000 japonskih učiteljev. Iz tega hočejo nekateri sklepati, da moramo posne-mati Japonce. Stvar pa vendar ni tako pri-prosta kakor si mnogi boječi ljudje domi-šljajo.

In če bi bilo tudi raz, da je leta 1870 nemški učitelj porazil Francijo, vendar ni bi to nemški, ampak pruski učitelj, ker leta 1866 so bavarski in še neki drugi učitelji bili od pruskega poraženi in v širih letih, t. j. od 1866 do 1870, se vendar niso mogli tako spopolniti, da bi bili zamogli imeti na svoje učence odločilen vpliv. V istem letu je pruski učitelj porazil avstriji, avstrijski pa ita-lijanskega. In ni še temu dolgo let, da je bil Italijan poražen od Abesincev, torej italijanski učitelj je bil poražen od abesin-skega!!

To bi bila logika omejenih mislecev, ki govore, da nas poraža 110.000 japonskih uči-teljev. Toda kdo je poražen na kopnem pred Port Arturjem? Dokazano je, da smo mi pra-magali tam 110.000 Japoncev.

Vojna v pravem pomenu besede se še le pričinja, treba je torej čakati konca.

Vreme v Sibiriji.

Toplomer je kazal dne 24. avgusta ob 7. uri zjutraj: V Omsku + 11,8, v Tomsku + 11,3, v Irkutsku, 12,7, v Citi + 13,8, v Nikolajevsku + 11,9 in v Vladivostoku + 18,4 stopinj Celzija.

Sprememba na predsedništvu najvišjega sodišča.

Predsednik tega sodišča, dr. Karol Ha-bientinek, je šel v pokoj. Njegovim nasled-nikom je določen dosežanji drugi predsednik na istem sodišču, dr. Emil Steinbach. Biv-šemu členu ministerstva Hohenwartovega, bo sledil bivši člen ministerstva Taaffovega. Imamo torej slučaj, da obe, oni, ki odhajajo, in oni, ki prihajajo, sta bila v ministerstvih, kateri so Nemci označali kakor »slavofilni«.

Dr. Steinbach je bil v ministerstvu Taaffovem finančni minister. Z njegovim imenom je spojena reforma valute in reforma davkov. Kakor čea ministerstva Taaffovega je bil dr. Steinbach precej obsodržljiv med Nemci: te radi dejstva samega, da je bil člen tega ministerstva, posebnost pa, ker je bil baje on izdelal tisti Taaffov načrt volilne reforme, ki je toliko prestrašil Nemce, da so se zverali celo se svojim starim nasprotni-kom Hohenwartovem proti Taaffu-u. In res so dosegli svoj namen: s pomočjo »sloven-skega« poslanca Hohenwarta so zmagali Nemci nad Taaff-jem ravno tedaj, ko je hotel izvr-šiti najlepše delo, ko je hotel izdatno razširiti volilno pravico in povzdigniti široke mase do uživanja glavne politične pravice. Ali od tedaj je minolo že precej let in Steinbach ni več političen mož, ki bi mogel kržati račune nemške gospodstvažljivosti. Zato se ni nič čuditi, da ga danes Nemci s aave, kakor — jurista in učenjaka.

Drobne politične vesti.

Enketa v Zagrebu. V aboto se je sesla v Zagrebu — kakor smo že ome-nili — enketa, sklicana od vlade, da se po-svetuje o načinu in o sredstvih, kako poma-gati ljudstvu v bedi, ki je rastala valed nedostajanja živeža in krme.

Navesti hočemo le najvažnejše in najaktu-valnejše točke ankete, kateri je predsedoval sam hrvat-ki ban grof Pejačević.

V prvi točki se je enketa posvetovala o načinu, kako da se narodu nabavi eno po-sojilo.

V drugi točki so pretresavali, kako da se uredi posredovanje med onimi producenti, ki imajo v obilici živeža in krme in onimi, katerim to primanjkuje.

O tretji točki so razpravljali o tem, kako bi se ljudstvu omogočilo, da čim bolje preda, kar je odveč pridelalo.

Novo madjarsko vseučiliš-šče. V zadnjem času so pričeli razpravljati listi vprašanje o tretjem madjarskem vseučilišču. Sedaj imajo Madjari samo dve vseučilišči, oni v Budimpešti in v Kološvaru na Sedmograškem. To poslednje pa niti nima vseh fakultet. Za novo vseučilišče se pote-gujejo tri mesta, namreč Segedin, Košice in Požun.

Ruski poslanik v Washing-tonu. Iz Washingtona poročajo, da je tam-kajšnji ruski poslanik grof Cassini prošil za umirovljenje.

Družba sv. Cirila in Metoda slovenskemu narodu.

Akademsko farijalno društvo »Prosveta« je uvedlo narodni kolek v korist družbe sv. Cirila in Metodija in iz krasnih vspehov, ki jih je doseglo v kratki dobi pri tem rodo-ljubnem podjetju, je razvidno, da tiči v na-rodnem koleku nov trajen vir dohodkov naši šoleki družbi.

Družba sv. Cirila in Metodija je prevzela dne 18. avgusta t. l. kolek v svojo upravo ter prosi tem potom vse domoljubne Slovence da jo podpirajo. Z narodnim kolekom hočemo prenesti narodni davek na rame najširšega občinstva ki se mu s tem omogoča položiti tudi najmanjši obol na oltar domoljubja.

Kakor majhne kapljice naj se zbirajo darovi iz vseh pokrajin, kjer se čuje govo-rice slovenska. Stekajo naj se v močne po-toke in široke reke, ki ustavijo tuji naval. Naj je ne bo listne, ne pisme, ne razglednice ki bi ne nosila znamenja, da jo odposilja ro-doljubca ali rodoljub. Kolekovanje vstopnice na vseh zabavnih prireditvah naj bodo znakom, da ni trenotka, v katerem bi Slovenci poza-bljali slovenske deca. Vsa narodna društva naj s kolekovanjem svojih listin in razširjevanjem kolka dokažejo, da umevajo pomen medse-bojne podpore narodnih organizacij. Znamenje narodne trgovine naj bo, da se v njej dobiva narodni kolek. Občinstvo naj ga poveod od-ložno zahteva.

V polnem zaupanju, da bo vse slovensko občinstvo podpiralo razširjevanje narodnega kolka, belež:

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

V Ljubljani, dne 25. avgusta 1904.

O pomba: Z ozirom na pošto se pri-poroča lepiti kolek na drugo stran odpošil-jatve. — Trgovcem in trafikam se more, ako naročajo najmanj 1000 izvodov, na njihovo izrecno zahtevo dovoliti rabat. Če takoj pla-čajo naročene kolke, da jim družba na 1000 kolkov 50 kolkov po vihu. Narodni kolek se naroča z naslovom: »Vodstvo družbe sv. Cirila in Metodija v Ljubljani.« To vodstvo uraduje v društvenih prostorih v »Narodnega doma«, I. nadstropje, v Ljubljani od 3. do 6. popoldne vsak dan, izvemši nedejja in praznike.

Domače vesti.

Grof Gočss pojde!! Sinočnji »Triester Zeitung« pišejo iz Celovca od — kakor prav: — zanesljive strani: »Neg. ekselencea namestnik grof Gočss je odločil, da se uma-kne iz javne službe, radi preobilice svojih privatnih poslov. Na gradu Ebanthal se baje že delajo priprave za pozimsko bivanje«.

Opozarjamo, da smo mi izvedeli iz zelo zanesljivega vira in tudi pričbeli v listu, da se je grf Gočss podal na Dunaj v zelo važnih stvarih.

Imenovanje. Cesar je imenoval profa-sorja na državni realki v Trstu dr. Rode-riga Sollia ravnateljem c. in kr. pomorske nžje realke v Puli.

Še o jezikovni kvalifikaciji držav-nih uradnikov. Pred nekoliko dnevi smo bili povdarjali, kaka krivica in ob enem nezemisel je to, ako se od takega podrejenega organa, kakoršen je siromšen cestar, ki na izvrševanju svoje službe obduje le s sloven-skim ljudstvom — zahteva poznanje nem-ščine. Nadalje smo tudi povedali, da tradi-cija avstrijskega zistema je ta, da pošiljajo v naše kraje javne funkcionarje, ki ne poznajo jezika naroda, zbog česar ne morejo občevati ni s strankami, ni s svojimi lastnimi podre-jenci, ako ti ne znajo nemški.

Ali ti nemški, med nas usiljeni uradniki, si znajo pomagati na poseben način. Če je prišla stranka k takemu uradniku in ga je zaprcala — pa bilo v slovenskem, ali v ita-lijanskem jeziku — odgovarja in jo povpra-

šuje v nemškem jeziku. Če pa stranka ne
ime nemški, jo vodijo od sebe do sebe, od
hodnika do hodnika, dokler ne nalete na
koga — pa bilo tudi kakoga pisarja, ali po-
možnega slugo — ki naj jim služi za tolmača.
Torej tski podrejeni organi morajo zaisti
nemški že zato, da služijo višim uradnikom,
ki ne pozajo čežnih jezikov!! In taki urad-
niki vlečejo dobre plače iz davkov, ki jih
plačuje isti siromak, s katerim uradnik niti
občevati ne more. Če to ni narobe svet, po-
tem pa že moramo reči, da je vse drugo na
svetu uprav idealno urejeno.

Take uradnike — ko so že imenovani
— naj bi uporabljali le na takih mestih, kjer
nimajo opravka s strankami. Ob enem pa
naj bi jih prisilili, da se priučijo čežnim je-
zikom. Ker oni so tu radi strank in ne stranke
radi njih! Če se pa nočejo pokoriti, pa naj
gredo, od koder so prišli! Saj je vedno dovolj
kompetentov, ki zaajo čežnih jezikov katero,
znanje se usvada tudi zahteva, ko se raz-
pisujejo službe. Žalibg, da ta zahteva ostaja
navadno na popirju in se le redkokdaj uve-
lavlja tudi v praksi.

Odlikovanje čebelarja. G. Anton Žai-
daršč, iz vzornih notranjskih čebelar v Ilirski
Bistrici, je dobil na razstavi avstrijskih in
nemških čebelarjev v Dorabirnu na Preda-
relskem krasno umetno izdelano kolajno.

Po velikih sni — povednji. Iz Ne-
vega mesta poročajo, da je v sredo petndnevne
neprestanega dežja Krka prestopila bregove.
V nekaterih krajih so travniki in njive vi-
pod vodo. Voda je pobrala veliko otave
in tudi sicer povzročila mnogo škoda.

Na Bledu se je od 13. do 20. t. m.
pomnožilo število letovičarjev od 2255
na 2447.

**Učiteljem na državnih obrtnih šo-
lah** se bo po odredbi naučnega ministerstva
vsevala v pokojnino vsa službena doba pred
stalnim nameščenjem.

Zopet aretacija radi afere bomb.
Uradaika Viktorja V., uradaika pri zavarov-
valnici »Assicurazioni generali«, so aretirali. Ta
aretacija je v zvezi s afero bomb.

Štrajk. Kamnoseki trdke Nepitello so
stopili v štrajk. Štrajkoveci so imeli shod v
nedeljo v d larskem domu, na katerem so
protistovali proti postopanju trdke ter so
eklenili isto bojkotirati.

Odbor petskega društva »Kolo« bo
imel nocoj ob 8 uri sejo in sicer, v uredni-
štva »Edinosti«, v ul. Galatti (»Narodni
dom«.)

Predsedništvo.

Novo društvo. C. kr. nameštvo je
sprejelo na znanje pravila društva Narodno
izobraževalno društvo »Bodčnost« v Velikih
Žabljah.

Odbor akad. fer društva »Sava« se
je sestavil za leto 1904/5.: predsednik: cand.
iur. Fran Kandare, popredsednik: stud. iur.
Fran Irgolč, tajnik: stud. phil. Josip Hin-
kovec, blagejnik: cand. iur. Alojz Lavš, na-
mestnik: stud. geod. Josip Perovšek, cand.
phil. Ferdinand Marolt, preglednik: cand.
phil. Emil Vodeb, cand. phil. Ivan Jane.

Naznanilo. Ker se je preselila tiskarna
»Edinosti«, uprava in uredništvo našega lista
v »Narodni dom«, smo vdobili sedaj novo tele-
fonsko številko 1157 (prej št. 870), kar s tem
naznanjamo vsem onim, ki bi hoteli govoriti
po telefonu bodi si s tiskarno, uredništvom
ali upravo našega lista.

S Krasa Dolgo sam pričakoval, da bi
čital mal dopis o veselici pevsko bralnega
društva »Zarja« v Kopri, kakor je bilo go-
tovo obljubljeno, toda čakal sem zaman. Do-
volite torej g. urednik pr storiti za par vrstic mo-
i neokretni roki. Imenovano društvo je imelo 24.
min. meseca svojo prvo veselico s plesom.
Pohvalno se moram izraziti o vsem nastopu,
o čemer priča lahko mn žica občinstva, ka-
tereja je bilo zbrano okoli 500 na krasno
odličnem vrtu g. Antona Lavrenčiča. Vse
pevske točke, s katerimi je nastopil domači
mešani zbor, izvajale so se točno, precizno,
nad vsakim pričakovanjem, posebno še, ako
uvažujemo, da je to bil prvi »Zarjin« nastop.
Vsa čast zatočnim in požrtvovalnim Kopriv-
cem in družestnim pevkam, ki se niso stršili
ne dela, ne truda, da so se v malem času po-
vzpeli do take stopinje v pevski umetnosti,
da so lahko pozorni.

Slavnost je povelila in jej dala po-
seben blek korporativna udeležba bratskega
pevskega društva »Kraški vrh« iz Acherja
in »Lira« iz Skopega, kateri društva sta tudi
nastopili na odru vsako z eno pesmijo. »Kra-
ški vrh« je že znan po svojem jako ubranem
petju; Naj omenjam samo, da so se »Naše

gore« kar najprve znoje izvajale. »Lira« pa
nas je presenetila s humoriistično pesmijo
»Krešmar«, katera je vspela tudi v občo za-
dovoljnost.

Omeniti mi je tudi, da je društvo »Dom«
iz Repentabra prihitelo korporativno na ve-
selico, a žal le za trenotek prepoznal in ni
moglo več nastopiti.

Med nadaljnjim izvajanjem veseličnih
toček domače »Zarje«, sešli so se vsi trije
došli bratski zbori v prostorih gostilne g.
Josipa Batiča ter tam z lepo navdušujočo
pesmijo razveseljevali sebe in druge; kar
tekmovali so med seboj!

Po veselici vnela se je po vseh gostilnah
prav lepa domača zabava; na veseličnem
prostoru pa je pričel živahen ples, ki je
trajal do pozne ure v najlepšem redu in
slegi, kar bodi v pouk gotovim strahopet-
nežem za bodoče, ko bo zopet trebalo dovo-
liti javni ples uglednemu društvu »Zarja«.

Kakor že omenjeno, ljudstva je bilo
mnogo, nad vsakim pričakovanjem, z vsega
Krasa; posebno pa iz bližnjih sosednjih krajev,
iz lepe vrpavake doline, in iz tržaške okolice.
Vrlo opensko italigeno se pač povsod vidi,
kjer gre za pošteno narodno stvar.

Častno je tudi rešila svo o valogo vrta
nabrežinska godba, ki je svirala izključno
samo narodne komade.

Ti pa draga »Zarja« vstrajaj na tej poti,
ki si jo ubrala s požrtvovalnostjo in trudom.
Najbolja vspodbuja v to Ti je moralni in
materijalni vepih veselice, ki si jo tako ča-
stno pridelila, za kar bodi izrečena hvala
tudi Tvojemu bivšemu g. pevovodji!

Tržaški pevce.

Na deželnem sodišču se je vrnila več-
raj kazenska razprava proti 38 letnemu
trgovcu Josipu Stark. Stark je žid, rojen v
Cargradu a je avstrijski podanik. Tožen je
bil radi zločina golufije in radi zločina izsil-
jevanja potom obrekovanja. Poleg tega je bil
tožen tudi, da ni izvršil vojskih dolžnosti.
Zločin golufije je Stark zakrivil s tem, da je
meseca februarja t. l. v Aleksandriji v
Egiptu osleparil gospo Marijo Birrer za 8
šter. lir, a gosp. Mojzesu Schlatt 10 šter.
lir. Zločin isiljevanja potom obrekovanja je
pa zakrivil na škodo Rebeke Liebman in
Jakoba Morpurgo tu v Trstu. Vrhni vsa ga
do sed j navedenega, ga je državno pravdni-
štvo tžilo tudi radi bigamie (dvoženstva), a
ker se mu krivda v tem oziru ni mogla
dorzasti, je državno pravdnštvo umaknilo to
obtožbo.

Na večršnjaj razpravi je toženece tajil
vse zločine, ki mu jih je pripisovala obto-
nica. Slišati njega, je Stark nedolžen kakor
jaguje. Vse samo obrekovanje, sami hudobni
jez ki. Osleparil da ni nobenega; če mu je
pa kdo dal danar, mu ga je dal v plačilo za
njegov trud.

Drugače pa so se glasile izpovedbe
prič. Te izpovedbe so bile večinoma pi-
smene. Te ipovedbe, ne samo, da so potrjale
obtožbo v vseh točkah, marveč so elkale
Starka, kakor trgovca — s človeškim me-
som: dobavitelja belih sužnjic. Tudi policij-
ske informacije izjavljajo, da je bil Stark že
dlje časa na čunu, kot trgovec s človeškim
mesom, a ker je jako zvit, se ga ni moglo
nikdar zasesti v izvrševanju te sramotne tr-
govine.

Sodišče je obsodilo Josipa Starka na 6
mesecev težke ječe: postrene jednim postam
na mesec.

Nesrečna kmetica. 63 letna kmetica
Marija Bardon, dama iz Cesarjev pri Kopru,
se e hтела umakniti vozu, ki je šel po cesti
od Cesarjev proti Kopru, ter je do svrhu stopila
na zid. A ko je stopila na nizek obeztni
zid, se jej je kamenj izmaknilo iz-pod nog
in ona je vsled tega padla tako nesrečno, da
si je zlomila desno roko.

Prpeljali so jo v tukajšajo mestno bol-
nišnico, kjer so jo vaprjeli v IV. kirurški
oddelek.

Vrat si je prerezal z brivno britvijo
kapitan Karol Randé na Raki. Blo je v
mesecu marea, ko se je bil Randé, ki je bil
prvi kapitan ladje Arpad, sprl z drugim ka-
pitanom iste ladje Francm Baschem in je
slednja ustrelil iz revolverja temu posled-
njemu v obraz. Radi tega dogodka je bila
uvredna proti Randišu sodna preiskava in bi
se bil imel isti ravno te dni predstaviti pre-
iskovalnemu sodniku. To pa si je Randé
tako vzel k srcu, da si je na stranišču svo-
jega stanovanja prerezal vrat z brivno bri-
tvijo tako silno, da je ostal mrtev. Pokojniku
le bilo še le 41 let.

Razne vesti.

Most se je zrušil v Leonfeldnu pri Lincu
v trenutku, ko sta šli preko njega dve topni-
čarski bateriji. En top z močtvom in priprego
je padel v vodo, vendar ni bil noben vojak
poškodovan, pač pa konji.

Trgovina.

Borzna poročila dne 29. avgusta.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.03—19.06, angleške lire K —
do —, London kratak termin K 239.60 240.—
Francija K 94.90—95.50, Italija K 94.90 — 95.—
italijanski bankovci K — — — — — Nemčija K
117.15—117.35, nemški bankovci K — — — — —
avstrijska ednotna renta K 99.15 — 99.40, ogrska
krona renta 97.— 97.20, italijanska renta
102³/₄, 103¹/₄, kreditne akcije K 644.— — 647.—
državne železnice K 633.— — 635.— Lombardi K
89.— 90.50, Lloydove akcije K 685.— — 692.—
Srečke: Tisa K 323.— — 327.—, Kredit K 460.—
do 472.—, Bodenredit 1880 K 304.— 314.—, Bo-
denredit 1889 K 296.— 303.—, Turške K 127.—
do 129.— Srbije — — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popol:

	predvečera	danes
Državni dolg v papirju	100.25	100.15
Avstrijska renta v srebru	100.15	100.15
Avstrijska renta v zlatu	119.10	119.15
Avst. v kronah 4 ³ / ₄	99.30	99.30
Avst. investicijska renta 3 ¹ / ₄ %	91.—	90.90
Ogrska renta v zlatu 4 ³ / ₄	118.90	118.80
» » v kronah 4 ³ / ₄	97.10	97.10
» » renta 3 ¹ / ₄	88.80	88.80
Akcije nacionalne banke	1615 —	1612.—
Kreditne akcije	642.—	644.—
London, 10 Lstr.	239.62 ¹ / ₂	239.67 ¹ / ₂
100 državnih mark	117.17 ¹ / ₂	117.12
20 mark	23.43	23.43
20 frankov	19.05	19.04
10 ital. lir	94.80	95 —
Cesarski cekini	11.35	11.35

Pariška in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 98.32
5¹/₂, italijanska renta 103.95, španski exterior 87.92
akcije otomanske banke 565.—

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice
— — — — — unificirana turška renta 87.72
menjice na London 252.50, avstrijska zlata ren-
ta 102.70 ogrska 4³/₄ zlata renta 161.—, Länderban-
465.— turške srečke 123.—, pariška banka 1187,
italijanske meridijske akcije 738 —, akcije Ro-
tinto 13.68. Trdna.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 88³/₄
Lombardi 3¹/₄ srebro 26³/₄, španska renta 86¹/₂, ita-
lijanska renta 103 —, tržni diskont, 2¹/₂ —, menjice na
Dunaju — — — — — dohodki banke — — — — — izplačila banke
— — — — — Trdna.

Tržna poročila 29. avgusta.

Budimpešta. Pšenica za oktober 10.65 do
10.65; za april 10.91 do 10.92 Rž za oktober 8.11
do 8.12; za april 8.43 do 8.44 Oves za okt. 7.07
do 7.08; za april 7.35 do 7.36 Koruza za avgust-
— — — — — do — — — — — za sept. 7.28 do 7.29.

Pšenica: ponudbe srednje: povprševane slabot-
no, mrtvo. Prodaia — — — — — meter, deloma za 5
stotnik znižanja. Druga žita mrtvo do 5 stot znižanja
Vreme: veter.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good av-
rage za tek mesec po 50 kg 45.— frk. za dec
45.75. Vzdrža o.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos go-
average za september 35¹/₄, za dec. 37.—, za marec
37¹/₄, za maj 38¹/₄, vzdržano. — Kava Rio navadni
loco 35—36, navadna realna 37—39, navadna dobra
40—42

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za avgust 21.45,
za sept. 21.45, za oktober 21.90, za dec. 21.85, za
marec. 22.10, za maj 22.25. Stalno. — Vreme:
oblačno.

Sladkor tuzemski. Centrifugalpile, prompt-
K 66.50 do 68.00, za september K — — — — — do — — —
marec-avg. 66.50 do 68.—, Concassé in Melipi
promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — — — — — do — — —
— — — — — marec-avg. 68.30 do 69.30.

London. Sladkor iz repe surov 10¹/₂ Sh.
Java 11.3 Sh. Trdna.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodoče
dobave, vzdržano, 10 stotnik zvišanja.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.25, rž z
sept. 15.25, za september-december 15.65, za nov.
februar 16.50 (mirno). — Pšenica za tekoči me-
sec 22.30 za sept. 22.45, za september-december
22.80 za november-febr. 23.55 (mlačno). Moka za te-
koči mesec 30.15 za sept. 30.40, za sept. 30.40, za
sept. 30.45, za november-februar 31.05 (mlačno) Repično
olje za tekoči mesec 49.—, za septem. 48.75,
za sept. 48.75 za januar-april 50.—
(mirno) Špirit za tekoči mesec 43.50, za sept. 43 —
za sept. 43.50 za januar-april 39.25
(stalno) Sladkor surov 88³/₄ usn 26 — — — — — 26¹/₄
(mirno), be za tekoči mesec 23¹/₄, za sept. 23¹/₄,
za okt.-jan 30³/₄, za januar-april 31¹/₄ (trdna) ra-
finirani 61¹/₄—62 Vreme: l-po.

Meblovana soba se odda
tako v ulici
Farneto 49, pri tleh, vrata 8.

V »Narodnem domu« se odda
tako od-
ličnemu gospodu v najem lepo meblvano
sobo. Natančneje se izve pri upravi »Edinosti«.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

— ulica Tesa št. 52. A. —
(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi
po posebnih načrtih.

— — — — —
Oooooo

— Pisarna —

Dr Gregorina in Dr Slavika

se je preselila 24. t. m.

„Narodni dom“

uhod

ulica Giorgio Galatti št. 18,
II. nadstr.

Dvorana za sodne dražbe

v ulici Sanitá št. 23—25.

Uradne ure (samo ob delavnikih) od 8. do 12. predp.
in od 4. do 7. popoldne.

DRAŽBE:

ki se višjo od dne 27. avgusta t. l. naprej:

Predmeti, ki se bodo prodajali na drobno
ali pa v posameznih kosih so: berven saten,
batist, perkal, fuštanj, plašči za gospe, sukno
za moške obleke, volneno blago za ženske
obleke, modereci, preproge, srajce za moške in
ženske, spodnje hlače, pogrnjala za postelje
itd. itd.

Brivnica

z vsem higijeničnim komfortom urejena, v ve-
likem industrijalnem kraju, brez vsake kon-
kurence, na glavni progi južne železnice Trst-
Dunaj, cenim stanovanjem, blizu vseh c. kr.
uradov in farnih cerkve, se prodaja pod ugod-
nimi pogoji. Pojasnila in ponudbe sprejema
Jos. Konr. Miletič, brivec Vrhnika (Kranjsko.)

MATTONIJEV

GLIESSHÜBLER

naravna
alkalična kislina

Kavarna ROSSI

ulica S. Giovanni št. 16.

Tелефон št. 1632.

Odprta celo noč.

Bogat izbor tu- in inozenskih in slo-
venskih časnikov.

TOVARNA POHIŠTVA

Rafael Italia

Velikansko skladišče in razstava

pohištva in tapetarij

— TRST —

ulica Malcanton št. 1.

po zelo nizkih cenah.

Čevljarnica

SILVIO MONICO

se je preselila iz ul. Riborgo št. 10.

v ulico Malcanton 8.

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

FILIALKA

c. kr. privat.

AVSTR. KREDITNEGA ZAVODA

za trgovino in obrt v Trstu sprejema:

IZPLAČILA V KRONAH

na blagajniške nakaze in prinosu na naslovljena izplačila pisma

proti 4 dnevi odpovedi $2\frac{1}{2}\%$ proti 30 dnevi odpovedi 3%

proti 4 dnevi odpovedi $2\frac{1}{2}\%$ proti 30 dnevi odpovedi 3%

v z atih napolnjenih na izplačila pisma

proti 30 dnevi odpovedi $2\frac{1}{2}\%$ proti 60 dnevi odpovedi 3%

Na blagajniške nakaze in izplačila pisma stopi nova obrestna mera v veljavo 1. 5. o. d. 27. februarja bodočega leta in sicer po dotični odpovedi.

Bancogiro v kronah

z $2\frac{1}{2}\%$ takoj v kolikor na razpolago.

Krone in zlati napoli na tekoči račun po dogovorjenih pogojih, koji se stavijo od časa do časa in sicer po 1000 odpovedi.

Izdaja nakaznic

za Dunaj, Buimpešto, Brno, Karlove vari, Reko Lvov, Prago, Reichenberg, Opavo kakor tudi Zagreb, Arad, Belice, Gablonz, Gradec, Hermanstadt, Inomost Celovec, Ljubljano, Linz, Olomuc, Saaz, Solnohrad prosta stroškov.

Se bavi s kupovanjem in prodajo

deviz, drobiža in vrednostij.

Sprejema iztirjevanje

taljandov, dvignjenih vrednosti, kakor tudi vseh drugih iztirjevanj.

Daja predjume

na Warrante in vrednosti po jako zmernih pogojih.

Kredit na karikacijske listine

se otvorijo v Londonu, Parizu, Berlinu in drugih mestih po ugodnih cenah.

Kreditna pisma

se izdajajo v katerikoli mesto.

Hranila.

Sprejema se v pohrano vrednostne listine, zlat in srebrni denar in bančni listki. Pogoje daja blagajna zavoda.

Menične nakaznice.

Pri blagajni zavoda se izplačujejo menične nakaznice „Banca d'Italia“ v italijanskih lirah ali v kronah po dnevnem kurzu.

Svoji k svojim

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?

— Grem kupit par čevljev!

— Svetujem Vam, da greste v ulico Riborgo št. 25. po domače k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste obuvala za možke, ženske in otroke. Isti popravlja male stvari brezplačno ter sprejema naročbe vsakovrstno obuvalo na debelo in drobno.

Lastnik: Peter Rehar.

Pekarna in sladčičarna

FRAN MILLANICH

Trst. — ulica Commerciale 7 — Trst. Trikrat na dan svež kruh vsake vrste. Raznašanje na dom. Sprejema naročbe na sladčice itd. o priliki poroč in krestov.

Najugodnejše cene.

Tovarna kisa

Bruschina & Krovath

Trst. — Riva Grumula 6 — Trst.

Zaloga vinskega kisa in različnih specijalnih kisov.

Konkurenčne cene.

Zlatar

Dragotin Vekjet (C. Vecchiet).

TRST. — Corso št. 47. — TRST. Priporoča svojo na novo otvoreno prodajalnico zlatanine, srebrnine in žepnih ur.

Sprejema vsakovrstne poprave zlatih in srebrnih predmetov ter žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro.

Cene zmerne.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Fragi.

Rezervni fond 29,217.694.46 K Izplačane odškodnine: 78,324.623.17 K

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Združeno avstrijsko parobrodno delničarsko društvo TRST. (Avstro-Amerikanska proga). TRST.

Nova redna, hitra in direktna služba za blago in potnike

mej Trstom in Novim Jorkom.

Hitri in elegantni brzoparobrod

GIULIA

6500 ton. odpluje dne 7. septembra v Novi York.

Potnina znaša III. razred K 180.—, II. razred K 250.—, I. razred K 300.—.

Potrežba in hrana (vsak dan svež kruh in meso) dobro vino, zdravniške službe. Parniki so električno razsvetljeni in ventilirani. Potniki III. razreda imajo popolno svobodo na krovu.

Za pojasnila se je obrniti na društvo v Trstu, ulica Molin piccolo št. 2

Zaloga obuvala in čevljarski mojster

Josip Stantič

zalagatelj c. kr. redarstvene straže, c. kr. glavnega carinskega urada in skladišč, c. kr. priv. Lloyd orož, c. kr. finančne straže v Trstu, Kopru in Pulju.

TRST. — Ulica Rosario št. 2. — TRST

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke.

Prodaja najboljših voščilo (biks) = Fredin

Cene nizke. Postrežba točna.

Pri svetem Antonu Padovanskem.

Prva zaloga cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2. (za mestno hišo).

Trajna razstava in izključna zaloga za Primorko vsakovrstnih kipov povsem umetniškega dela bodi od zmesi, romanskega kartona, opeke ali lesa razpel v vseh velikostih.

Lastna delavnica pianet, dalmatik, pluvial, roketov, kvadratov, kolarjev, mašnih srnje itd. Izvršujejo se tudi vsakovrstne veznine, zastave itd.

Zaloga sveč in čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I in II. vrste, podob, vencev, križcev in svetnj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm i7 umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezanja (ricami) najfinejša za zastave, pregrinjala idr.

Zaloga misalov, ritualov, diurnov ter trežstevilo drugih mašnih knjižic, svečnikov, svetil, kelhov in ciborjev se srebraim pokrovom.

Popravlja se vsakovrstne stvari. Naj se poskuša prepričati se o ugodnih cenah.

Zahteva naj se brezplačni cenik.

Prvo primorsko podjetje za

prevažanje pohištva in spedijsko podjetje

RUDOLF EXNER - TRST

Telefono št. 847. — Via della Stazione št. 17. — Telefono št. 847.

Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

(Posiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)

Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena skladišča.

Edini tržaški zavod za „VACUM-CLEANER“.

ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROG

Točna postrežba in nizke cene.

Najlepša večerna zabava je prisostvovati koncertu v ljudskem vrtu

IVAN JANCAR

tehnični koncesioniran zobozdravnik v Trstu, ul. Torrente 32 II. n.

Delavnica za umetno zobovje. Izvršuje popolno zobovje iz kaučuka ali zlata po francoskem sestavu. Poprave v 2 urah. Cene zmerne. Sprejema od 8—6. pop.

Radi pomanjkanja

prostora so za nisko ceno na prodaj dva lepa konja posebne vrste, pr pravna za kočijo ali voz ter jedna kobila prave angleške pasmine. Vsi trije so brez vsake napake, za kar se tudi jamči. Ponudba je poslati po „F. M.“ na upravo „Edinosti“.

Zavaruje poslopja in premičnine požarnim škodam po najnižjih cenah. Škoda čeluje takoj in nanajkuneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdati podpore v narodne in obnove namene.

Razprodaja!

Po nečuvno nizki ceni se dobi za samo

2 gl. 95 nč.

krasna garnitura obstoječa iz

14 krasnih dragocenih predmetov

in sicer:

- 1 ura od niklja, Anker remont. (na željo tud posrebr.) z lepo razrezljanim pokrovom točno urejena s 3 letnim jamstvom in skatljico
- 1 krasna goldin ali nikljasta okropna veržica s privesom. Pariški sistem.
- 1 goldin igla, za kravate z imitir. briljanti.
- 1 par gumbov za manšete, znamka „Garantie“.
- 1 garnitura (5 komadov) gumbov za srajce in ovratnike.
- 1 par uhanov iz pristnega srebra, uradno puncir.
- 1 goldin prstan s krasnim kamenom.
- 1 žepno ogledalo v etvilju.

Vseh 14 krasnih in vrednostnih predmetov z uro Anker-Remont, vred pošilja le za 2 gl. 95 nč. s povzjetjem ali po naprej poslanem denarju, trdka

BRÜDER HURVIZ

Krakovo - Stradom 17. - Krakovo Neodgovarjajoče sprejemem v 8 dneh nazaj in povrnen denar, vsled česar nima kupec nikakega rizika.

Bogato ilustrovani cenik raznovrstnih dragocenosti brezplačno in franko.

Razprodajalci in agenti se sprejemajo.

Vsak kupec vdobi v dar brezplačno krasen žepni album s 15 razglednicami mesta Krakovo

C. kr. priv.

Riunione Adriatica di Sicurtá

Glavnica in rezervni zakladi društva glasom bilance 31. decembra 1902.

Zadružna glavnica (od kojih vplačano K 3.200.000)	K	8.000.000
Rezervni zakladi dobičkov	"	7.133.580
" zaklad proti vpadanju vrednostij javnih efektov	"	3.700.580
Rezervni zaklad premij za zavarovanja	"	71.255.752
Zavarovanja na življenje v veljavi	"	254.965.140
Izplačane škode v vseh oddelkih od ustanovitve društva [1838—1902]	"	498.919.050

Društvo sprejema po jako ugodnih pogojih avarovanja proti požaru, strelji, škodi vsled razstrelbi lomu kakor tudi prevozov po suhem in m rju; sklepa pogodbe za zavarovanje življenja po raznovrstnih kombinacijah, za glavnice, rente plačne do smrti ali po smrti zavarovanca, doto otrokom itd.

M. SALARINI

v ulici Ponte della Fabbra št. 2.

(Vogal ul. Torrente.)

Prva zaloga izgotovljenih oblek za moške, dečke Jope črne in barvane v velikem izboru ee od satena in platna, kostumi sateneni platneni za otroke. Velik izbor snovij za obleke po meri, ki se izgotove v lastnej krojačnici; 600 oblek po K 10 za moške, 400 po K 8 za dečke. Zaloga je vedno obložena z izdelki najboljših tovarov Češke, Kormina in Cervinjana.

PODRUŽNICA:

„ALLA CITTA DI LONDRA“ ul. Poste nuove št. 5. (vogal ul. Torre bianca)

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla Città di Trieste“

trdke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 40

nasproti gledališču „GOLDONI“ s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIKI IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Artorizovana krojačnica.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, priporitet, komunalnih obligacij, sreč, delnic, valut, novcev in deviz.

Promesno izdaja k vsakemu kromanju.

Polno vplačani akcijski kapital K 1,000.000

Zamenjava in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in vnovčaje zapale kupone.

Daje predjume na vred. papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Bakompt in inkasno menia. Borvna naročila.

Podružnica v Spljetu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.